

אורניה: "חייבים לזרום קדימה ולהישאר מעודכנים. מה שלמדתי בעבר לא רלוונטי וצריך להמציא הרבה מחדש. זה מאוד מאתגר, ומצד שני מאפשר לאנשים להיות בעשייה גם בגילאים מאוחרים. זה מרגש אותי, כי אני כבר לא צעירה ועדיין עובדת בתחביב שלי. בכלל, מי שמפסיק לעשות מפסיד חלק מאוד משמעותי מהעולם"

המפרץ הפרסי. כתוצאה מהחוויה הזאת הלכתי ללמוד באוניברסיטה. אחרי ניסיון בפיזיקה ומתמטיקה, הלכתי ללמוד פילוסופיה וארצות מתפתחות לצד פסיכולוגיה. התפרנסתי מהחוויות שסיפרתי בכל מיני פורומים, אנשים באו לשמוע איך מטיילים בחו"ל עם סכום קטן של כסף."

שנים רבות חי דב תחת צל כבד, שהשתחרר לעולם בספרו "הענק והגמדה", בו הוא מגולל כאגדה את עלילותיהם של אח ואחות, ענק וגמדה. הענק נושא על כתפיו את אחותו הגמדה מעוותת הגוף לטיולים בשבילי ישראל, סיפור מסע המכיל גילויים כואבים, של הגיבורים מול עצמם ואחד מול השני.

"כעת, כשהיא על כתפיו, ראו אותה כולם - חוץ ממני. הוא עצמו ראה רק את מבטי האנשים שהביטו בהם בהשתאות: מה זה היצור הענקי הזה, הגבוה, ההולך בביטחון? מי זה שם המביט עליהם מלמעלה? מבטי התפעלות נשלחו אל היצור האדיר ורב העוצמה שראשו ראש של גמדה וגופו גוף של ענק... כל הליכה, טיול או מסע עם הגמדה על כתפיו הפכו מבחינתו לשליחות". הוא כותב וחותם בנמשל מרגש: "ענקים שצריכים גמד על הכתפיים כדי להיות ענקים עוסקים ב'איך לא להרגיש' ואילו ענק שצומח מבפנים אינו פוחד מרגשות ועוסק ב'איך כן להרגיש'".

אלא למי שקורא את הספר כמשל בלבד, מחכה הפתעה, כאשר דב מגלה: "אחותי רותי נפטרה לפני 15 שנה. היא הייתה גמדה, מעוותת, ואני באמת נשאתי אותה על כתפיי בטיולים בכל ישראל. הספר יצא תוך ערב אחד או שניים כאילו כתבתי אותו בתוכי הרבה שנים. היה צריך בעיקר אומץ להוציא אותו לעולם. 15 שנים כתבתי את ספרי הראשון - SILVER ACE - ואותו מספר שנים, אם לא יותר. את הספר על הענק והגמדה כתבתי בתוכי. היכולת לנוע בשני הספרים בין שני קטבים כל כך שונים - האחד, מדעי,

כמעט טקסט בוק והשני אגדה מלאה רגש - מילאה אותי אושר".

סיפור חייה של אורניה התנהל אף הוא תחת צל כבד. ההקדמה שהקדישה בספרה לאביה מלמדת עליו ומעלה את השאלה האם מדובר בספר אישי. "זהו ספר של עבודת שדה, עם שותפות ושימוש בחומרים שלי", היא משיבה, "הוא לא נכתב באופן אישי, אבל אם אין פצע - אין תורה. הפצע שלי הוא סביב המימוש וההצלחה ככוחות מאוד משמעותיים של היות האדם. נחרטה בי החוויה של לגדול עם אבא שלא היה לו טוב בעבודה, למרות שהיה מורה מצוין. כילדה שאלתי אותו: 'למה אתה כל כך עצוב?' והוא הסביר לי שאם לא עושים מה שרוצים ואוהבים, אין טעם לחיים. כילדה קטנה זה מאוד השפיע עלי".

"תרגמתי את הכאב האישי שלו ושלי לכאב אנושי, ולקריירה האישית שלי", היא כותבת בספרה, "ראיתי, ליוויתי וחוויתי אנשים שלא הגשימו את עצמם ונתקעו מבחינה תעסוקתית, ושוב, חזרו אלי אותן תהיות לחיפוש הדרך לביטוי העצמי, ובתוכן השאלה הפשוטה והגדולה מכל: 'לאיזה מקצוע אני כן מתאים, ולמה לעזאזל, אני לא שם?' למדתי שחוסר מימוש עצמי הוא הרסני לאדם, אך לא רק לו. אותות המצוקה נחרטים עמוק גם בליבות בני משפחתו, לעיתים במשך דורות."

♥ על עשייה וייעוד

ההתפתחויות הטכנולוגיות המהירות ותוחלת החיים המתארכת משפיעות באופן ישיר על עולם התעסוקה. "חייבים לזרום קדימה וללמוד כל הזמן, להישאר מעודכנים", מסבירה אורניה, "מה שלמדתי בעבר לא רלוונטי וצריך להמציא הרבה מחדש. זה מאוד מאתגר, ומצד שני מאפשר לאנשים להיות בעשייה גם בגילאים מאוחרים. זה מרגש אותי, כי אני כבר לא צעירה ועדיין עובדת בתחביב שלי. אני עושה את הדברים שאני אוהבת. בכלל, מי שמפסיק לעשות, לא בהכרח עבודה לשם פרנסה, מפסיד חלק מאוד משמעותי מהעולם. לא בריא לא לעשות".

דב: "אני עוסק יותר ויותר בחקר העתיד. איפה האדם בתוך העולם המתהווה? מה משמעות השינויים הטכנולוגיים לגבי האדם? המסר שלי אומר: בעבר, האדם משך מחרשה, עשה את כל עבודות הכפיים, כשהופיעו המכונות - נתנו להן לעשות את העבודה. כיום, רובוטים ומחשבים יכולים לבצע עבודות כמו בני אדם, ואני אומר: תנו להם. זה יאפשר לנו, בני האדם, לגעת בנקודות הייחוד שלנו ולגלות אותן". ■